

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

науково-педагогічної роботи

Майя ПІКОЛАСВА

2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ

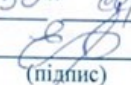
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 052 «Політологія»
Освітньо-професійна програма: Політологія

ОНУ
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» Одеса: ОНУ. 2024. 15 с.

Розробники: **Каменська Т.Г.**, д.с.н., професор кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій

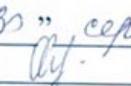
Протокол № 1 від “30” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри **Оксана ШИГОВСЬКА**
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП Політологія

 Ірина МИЛОСЕРДНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____

факультету

Протокол № 1 від “30” серпня 2024 р.
Голова НМК **Олег ХОРОШИЛОВ**
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань (шифр і назва) Спеціальність <u>«052 Політологія»</u> (код і назва) Спеціалізації: (назва) Рівень вищої освіти: бакалавр	Обов'язковий ОК5	
		Рік підготовки:	
		2 -й	2 -й
		Семестр	
		3-й	4-й
		Лекції	
		16 год.	10 год.
		Практичні	
		14 год.	-
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – долучити здобувачів-політологів до основ теоретико-соціологічних знань і вмінь користуватися даними емпіричних соціологічних досліджень для поглибленого вивчення і розуміння політичних процесів з урахуванням впливу на них, в тому числі і соціальних аспектів життя.

Завдання:

1. Формування уявлень про генезис розвитку соціологічних ідей та історичних передумов

інституціоналізації соціологічної науки;

2. Вивчення основного категоріального апарату соціологічної науки міждисциплінарного

рівня, особливо пристосованого до політики і політологічного знання;

3. Ознайомлення з основними соціологічними теоріями, які утворювались, в тому числі і в

зв'язку з політичними подіями у світі;

4. Оволодіти вміннями використовувати емпіричні соціологічні данні в аналізі політичних

процесів і подій.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральні компетентності (ІК)

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність використовувати категоріально-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Очікувані програмні результати навчання (РН):

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

РН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» здобувач повинен :

Знати:

1. Знати теоретичне та методологічне підґрунтя для вивчення складних міждисциплінарних соціально-політичних проблем.
2. Знати історико-генетичні особливості розвитку предметної сфери соціології – соціальних відносин чи феномену «соціального».
3. Знати основні базові теорії розвитку соціальних відносин за академічній період соціологічної науки.
4. Знати сучасні теорії соціології та їх придатність для визначення сучасних соціально-політичних відносин.
5. Знати можливості спільного застосування даних досліджень емпіричної політичної теорії, політичної методології з соціологічною.

Уміння та навички:

1. Вміти використовувати теоретичні соціологічні знання про суспільство у вирішенні комплексних політичних проблем.
2. Вміти враховувати у вирішенні політичних проблем знання про складну соціальну структуру суспільства.
3. Вміти виділяти соціальні аспекти в політичних процесах для їх критичного розгляду.
4. Вміти орієнтуватися на багатий теоретико-методологічний досвід соціологічної науки.
5. Вміти обґрунтовувати на науковому рівні застосування у дослідженнях політичних проблем досягнень на міждисциплінарному соціально-політологічному рівні.
6. Вміти доповнювати теоретичні та емпіричні данні політологічних досліджень соціологічними.
7. Вміти працювати з соціологічними даними в професійної політологічної сфері.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЯ ЯК НАУКА У СИСТЕМІ СОЦІОГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

Тема 1. Історія становлення та розвитку феномену «соціального» як предмету соціології.

Визначення соціології як науки про суспільство.

Поява «соціального» з примітивних форм покарання. Формування соціальних відносин під впливом Християнства. Зміни від «спільноти» до «суспільства» за Ф. Тьонісом.

Початок академічного періоду науки про суспільство: (французька революція 1789 р.), Основні етапи розвитку соціологічного знання (протосоціологічний, академічний, сучасний). Позитивізм в науці XIX століття. Соціологія як позитивна наука: фізікалістський позитивізм О. Конта. Біологізаторський (органіцистський) позитивізм Г. Спенсера в соціології як початок системного підходу. Трансформація «соціального» на рівні структурних змін – П. Сорокін.

Прагматизм в американській соціології. Структурний функціоналізм Т. Парсонса та Р. Мертона. Конфліктологічний підхід в соціології (Л. Козер, Р. Дарендорф).

Макро-соціологічний підхід в соціології

Тема 2. Феноменологічний напрямок в соціогуманітарних науках та сучасні теорії суспільних трансформацій.

Криза теоретичної науки кінця XIX століття, критика позитивізму. Мікросоціологічний підхід в соціології.

Феноменологічний напрямок у західній соціології кінця XIX – початку XX століть (В. Дільтей, Г. Зімель, Е. Гусерль, М. Вебер, А. Шюц).

Теорія конструктивізму в соціології - Е. Дюркгейм, П. Бергер, Т. Лукман.

Інформаційні теорії суспільства. Теорія глобалізації.

Постмодерністські соціальні теорії – Жан Бодрійяр; фемінізм та інші.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА В СОЦІОЛОГІЧНОМУ ВИВЧЕННІ

Тема 3. Соціальна структура суспільства.

Генезис соціальної структури суспільства: рабство, касты, станове суспільство, класове суспільство.

Соціально-класова складова суспільства, Соціальні спільноти. Соціальні страти, соціальна стратифікація. Соціальна нерівність, її типи. П. Сорокін про соціальну стратифікацію і соціальну мобільність, види соціальної мобільності.

Стратифікаційні критерії: прибуток, багатство (накопичений прибуток), влада, престиж (професія).

Сучасні напрямки соціальної стратифікації: класові схеми неомарксиста Еріха Райта: буржуазія, дрібна буржуазія (суперечливе класове утворення), робітничий клас. Класові схеми Дж. Голдторпа. Середній клас.

Тема 4. Соціальні інститути та соціальні організації

Соціальні інститути. Процес інституціоналізації. Типи соціальних інститутів за різними ознаками. Соціалізаційні соціальні інститути. Політичні соціальні інститути.

Соціальні організації. Формальні і неформальні соціальні організації. Соціалізаційні процеси у суспільстві. Соціальні девіації.

Українські соціологічні науково-дослідницькі організації та їх можливості використання їх дослідницьких даних політологами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб	с.р.		л	с/п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Соціологія як наука в системі соціогуманітарного знання										
Тема 1. Історія становлення та розвитку феномену «соціального» як предмету соціології.	23	4	4		15	24	4			20
Тема 2. Феноменологічний напрямок в соціогуманітарних науках та сучасні теорії суспільних трансформацій.	23	4	4		15	22	2			20
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8		30	46	6			40
Змістовий модуль 2. Соціальна організація суспільства в соціологічному вивченні										
Тема 3. Соціальна структура суспільства.	23	4	4		15	22	2			20
Тема 4. Соціальні інститути та соціальні організації	21	4	2		15	22	2			20
Разом за змістовим модулем 2	44	8	6		30	44	4			40
Усього годин	90	16	14		60	90	10			80

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Історія становлення та розвитку феномену «соціального» як предмету соціології. Способи інтерпретації наукових категорій: передумови та логіка виникнення соціології як науки про суспільство. Етапи становлення соціологічного знання про «соціальне». Визначити об'єкт і предмет науки „Соціологія” та структуру соціологічної науки: загально-соціологічні теорії; спеціальні соціологічні теорії, емпіричні дослідження та соціоінженерна діяльність	4
Тема 2. Феноменологічний напрямок в соціогуманітарних науках та сучасні теорії суспільних трансформацій. Криза теоретичної науки кінця XIX століття, критика позитивізму. Основні етапи розвитку соціологічного знання (протосоціологічний, академічний, сучасний). Феноменологічний напрямок у західній соціології кінця XIX – початку XX століть (В. Дільтей, Г. Зімел, Е. Гусерль, М. Вебер, А. Шюц). Теорія конструктивізму в соціології - Е. Дюркгейм, П. Бергер, Т. Лукман. Прагматизм в американській та західноєвропейській соціології, структурний функціоналізм та конфліктологічний підхід в соціології.	4

Тема 3. Соціальна структура суспільства. Визначати соціальну структуру в її генезисі: від типів історичних стратифікаційних систем: рабство, касты, станове суспільство, класове суспільство і до появи сучасних соціальних спільнот (класи; трудові колективи; групи, верстви; соціально-демографічні, професійно-кваліфікаційні, територіальні і етнічні спільноти, пов'язані між собою відносно стійкими взаємовідносинами), розуміти їх особливості та надавати читки формулювання.	4
Тема 4. Соціальні інститути та соціальні організації. Соціальні інститути. Процес інституціоналізації. Типи соціальних інститутів за різними ознаками. Соціалізаційні соціальні інститути. Політичні соціальні інститути Особливості соціальних організацій, зокрема політичних. Користування емпіричними соціологічними даними про українське суспільство від українських та закордонних дослідницьких центрів	2
Разом	14

**6. Теми семінарських занять
(семінарських занять не передбачено)**

**7. Теми лабораторних занять
(лабораторних занять не передбачено)**

8. Самостійна робота

Назва теми/види завдань	Кількість годин	
	д.ф.	з.ф.
Тема 1. Історія становлення та розвитку феномену «соціального» як предмету соціології. Опишіть у рефераті: 1. Вплив французької революції 1789 р. на розвиток соціологічної науки. 2. Поясніть і наведіть приклад зв'язку соціології з політологією.	15	20
Тема 2. Феноменологічний напрямок в соціогуманітарних науках та сучасні теорії суспільних трансформацій. Опишіть у рефераті: 1. Оформлення соціологічної науки як позитивної науки. 2. Феноменологічний напрямок у західній соціології	15	20
Тема 3. Соціальна структура суспільства. Розкрийте в есе (однієї за вибором) теми: 1. Криза сучасних соціальних інститутів під впливом політичних процесів 2. Соціальна нерівність та соціальна мобільність сучасної молоді 3. М'які (феноменологічні) методи політичного впливу на суспільства.	15	20
Тема 4. . Соціальні інститути та соціальні організації. Проаналізувати статистичні та емпіричні дані українських соціологічних дослідницьких центрів з політичних то виборчих питань з орієнтацією на тему своєї курсової роботи.	15	20
Разом	60	80

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія;
- наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація;
- методи формування практичних умінь і особистісних якостей: дискусії, імітаційні ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота включає роботу з текстовим матеріалом та навчально-методичною літературою та статистичними даними й виконанням практичних завдань: складання тематичного тезаурусу, есе, складання реферату, здійснення аналізу емпіричних соціологічних даних.

10.Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувача з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, семінарські заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що обговорюються та відпрацьовуються на семінарських заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус.

Форма підсумкового контролю – іспит.

Загальна підсумкова оцінка (сума балів) складається з оцінки поточного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні контрольних заходів під час підсумкового контролю (іспит).

Схема розподілу балів:

Кількість балів за поточний контроль – 60 балів.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 40 балів.

Критерії оцінювання поточного контролю:

- оцінюються знання, які виявив здобувач при роботі на семінарських заняттях, максимум – 48 балів
- при виконанні самостійної роботи – максимум – 12 балів.

Здобувач допускається до підсумкового контролю - іспиту - за навчальну дисципліну, якщо він виконав усі види практичних робіт, передбачених робочою програмою незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю за семестр.

Повторне складання іспиту з метою покращення оцінки не допускається.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (7-8 балів за тему)	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє термінологією навчальної дисципліни, вільно, самостійно та зрозуміло його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить власні приклади, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо).

	Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й критично проінтерпретувати результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
Добре (5-6 балів за тему)	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Задовільно (3-4 бали за тему)	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно з можливістю відпрацювання (2 бал за тему)	Оцінюється робота здобувача, який обмежено володіє навчальним матеріалом, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) відповідає на окремі запитання з обов'язкового обсягу навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Реферат	2	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови
Аналіз статистичних та емпіричних даних	2	вміння здобувача працювати із статистичними та емпіричними соціологічними даними українських дослідницьких центрів (їх тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Тезаурус	2	вміння здобувача працювати із спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Есе	2	Самостійність, логічність розкриття теми; аналіз думок та висловлювань за темою інших авторів та аргументовані особисті висновки

Всі ці методи оцінювання повинні постійно аналізуватися та вдосконалюватися

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Логіка і наукові передумови виникнення соціології як науки.
2. Поява «соціального» з примітивних форм покарання.
3. Зміни від «спільноти» до «суспільства» за Ф. Тьонісом.
4. Соціології в позитивістській традиції.
5. Основні етапи розвитку соціологічного знання.
6. Макро-соціологічний підхід.
7. Мікро-соціологічний підхід.
8. Позитивізм О. Конта і початок академічної історії соціології
9. Органіцистська теорія суспільства Г. Спенсера
10. Е. Дюркгейм про соціальні факти.
11. Марксистська класова теорія.
12. Американської тенденції в соціології. Чиказька школа.
13. Прагматизм в американській та західноєвропейській соціології.
14. Структуралізм Т. Парсонса. Структурний функціоналізм Р. Мертона.
15. Теорії соціального конфлікту (Л. Козер, Р. Дарендорф).
16. Феноменологічний напрямок у західній соціології кінця XIX – початку XX століть.
17. Теорія конструктивізму в соціології.
18. Інформаційні теорії суспільства.
19. Соціальна структура суспільства.
20. Марксове та веберівське розуміння класу.
21. Соціальні страти, соціальна стратифікація.
18. Соціальна нерівність (природна і соціальна).
19. П. Сорокін про соціальну стратифікацію і соціальну мобільність.
20. Стратифікаційні критерії: прибуток, багатство (накопичений прибуток), влада, престиж (професія).
22. Історичні типи стратифікаційних систем.
23. Сучасні напрямки соціальної стратифікації.
24. Сучасний середній клас.
25. Класові схеми стратифікації і середній клас.
26. Постмодерністські соціальні теорії Жана Бодрійяра.
27. Соціальні інститут. Типи соціальних інститутів.
28. Організація як соціальна система. Типи соціальних організацій.
29. Формальні і неформальні соціальні організації.
30. Українські соціологічні організації: Інститут соціології НАН України.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та періодичний контроль				Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2			
T.1	T.2	T.3	T.4	40	100
15	15	15	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. НАВЧАЛЬНО -МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 1.Соціологія. Робоча програма навчальної дисципліни. ОНУ. 2022. 14 с.
<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/dystsyplyny>
- 2.Силабус з навчальної дисципліни «Соціологія». 2022. 8 с.
<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/dystsyplyny>
- 3.Каменська Т.Г. Соціологія (контрольно-допоміжний зошит). Методичний посібник до курсу соціології для студентів вузів непрофільних спеціальностей. Одеса, 2013. 24 с.
4. Google Classroom. URL: <https://classroom.google.com/c/NTk1MTI1MDA4OTc3>

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гіденс Ентоні Соціологія Пер. з англ. Київ Бібліотека українських підручників 2010 – 2020
<https://westudents.com.ua/knigi/567-sotsologiya-gdens-enton.html>
2. Аблов А. Ф. А154 Загальна соціологія : конспект лекцій / А. Ф. Аблов. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 130 с.
3. Даймонд Дж. Чому одні суспільства занепадають, а інші успішно розвиваються : Пер. з англ. К. : Вид. група КМ-БУКС, 2019. 688 с
4. Зінчина О.Б., Клименко Г.Т., Кудрявцев О.Ю. «Курс лекцій з дисципліни “Соціологія» (для студентів усіх курсів усіх напрямів підготовки та форм навчання) Харків: ХНУМГ, 2015. С. 29 - 52
5. Кузьменко Т.М. Соціологія: Навч. посібник: Рекомендовано МОН України К.: ЦУЛ, 2010.- 320 с.
6. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування. Підручник. Київ, видавничий дім «Києво-Могилянської академії» - 2017. 315 с.
7. Соціологія: Загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : підручник : рекомендовано МОН України 4-те вид., випр. за ред. В. М. Пічі. Львів: Новий Світ 2000, 2013. 296 с.

Додаткова література

1. Павличенко П. П., Литвиненко Д. А. Соціологія: Навч. посібник. К.: Лібра, 2000.
2. Ritzer G. Modern Sociological Theory. Fifth edition. McGraw-Hill, 2002.
3. Вербець В.В. Соціологія: Курс лекцій: Рекомендовано МОН України. К.: Кондор, 2009. 550 с.
4. Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації: Навчальний посібник. Львів: „Магнолія 2006”, 2009. 328 с
5. Нестуля О. О., Нестуля С. І. Соціологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 272 с.
6. Навч. посібник : Рекомендовано МОН України Є.В. Сірий. - 3-тє вид., випр. та доповн. К.: Атіка, 2009. 492 с
7. Соціологія: Підручник : Рекомендовано МОН України Авт. кол.: В.І. Волович та ін. 6-те вид., переробл. і доповн. К.: ЦУЛ, 2009. 809с.

15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
2. Центр "Соціальний моніторинг"
<https://www.facebook.com/UCER.org.ua/videos/3603903016336362/>
3. <https://niss.gov.ua/> - Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України.
4. Київський міжнародний інститут соціології. Офіційний сайт. URL: <http://kiis.com.ua>
5. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка. Офіційний сайт. URL: <http://www.uisr.org.ua>

6. SOCIS. Центр соціальних та маркетингових досліджень. Офіційний сайт. URL: <http://www.socis.kiev.ua>
7. Фонд «Демократичні ініціативи». Офіційний сайт. URL: <http://dif.org.ua>
8. Матеріали офіційного сайту Державної статистичної служби. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Матеріали офіційного сайту Головного управління статистики в Одеській області. URL: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
10. Соціологічні дослідження - Вивчення громадської думки <https://www.4service.group/>
11. Портал Соціологічної асоціації України. Матеріали офіційного сайту САУ. URL: <https://sau.in.ua/>
12. Наукова бібліотека Одеського національного університету ім.І.І. Мечникова. Офіційний сайт <http://lib.onu.edu.ua/>
13. Засоби масової інформації: види та функції. URL: <http://www.politologia-rdgu.rv.ua/images/school/t11.pdf>.
14. Міжуніверситетський Консорціум Політичних і Соціальних Досліджень (ICPSR): <https://www.icpsr.umich.edu/web/pages/ICPSR/index.html>
15. Національний банк досліджень: <https://ukraine.survey-archive.com/data#user-research>
16. ІМІ (Інститут масової інформації) <https://imi.org.ua/about>
17. Google Classroom. URL: <https://classroom.google.com/c/NTk1MTI1MDA4OTc3>